

# Kinh "Lời Khuyên Dạy Vyagghapajja"

(*Dighajanu Sutta*)

## Những Điều Kiện Mang Lại Phúc Lợi

“Tôi nghe như vậy:

“Có lần khi Đức Thế Tôn đang trú ngụ ở chỗ những người Koliya [1], trong khu phố chợ tên là Kakkarapatta. Lúc bấy giờ, ông Dighajanu [2], là một người Koliya, đến gặp Đức Thế Tôn, cúi chào Đức Phật và ngồi xuống một bên. Sau khi ngồi xong, ông thưa với Đức Thế Tôn như sau:

“Thưa Ngài, chúng con là những người tại gia đang thụ hưởng những vui sướng thế tục cùng vợ con. Chúng con dùng gỗ đàn hương và lụa Kasi. Chúng con dùng vòng hoa, dầu thơm (nước hoa) và phấn sáp (kem, chất cao). Chúng con dùng vàng bạc. Đối với những người như chúng con, mong được Đức Thế Tôn chỉ dạy Giáo Pháp (Dhamma), dạy những điều để chúng con theo đó mà *duy trì* được hạnh phúc trong đời này và đời sau”.

### **(I) Những Điều Tạo Ra Phúc Lợi Cho Cuộc Sống Thế Tục**

“Này ông Vyagghapajja (ông Chân Cọp) [3], có bốn (4) điều kiện mang lại những sự giàu có và hạnh phúc cho đời sống tại gia”. Bốn đó là gì?

“Đầy đủ sự tháo vát (utthana-sampada)  
“Đầy đủ sự cẩn trọng (arakkha-sampada),  
“Có bạn bè tốt (kalyanamittata) và  
“Có cuộc sống cân bằng (sama-jivikata).

(1) “Cái gì là ‘Đầy đủ sự tháo vát’?”

“Nghĩa ở đây là, này Vyagghapajja, dù bất kỳ nghề nghiệp gì người tại gia đang làm, dù là làm nông, buôn bán, chăn nuôi gia súc, săn bắn, làm phục vụ cho nhà vua, hoặc bất cứ nghề gì — thì ở đó người đó cần phải có kỹ năng và không lười biếng; hiểu rõ cách làm và công cụ nghề nghiệp; nên có khả năng thực hiện và phân việc cho người khác làm. Điều này được gọi là có đầy đủ sự tháo vát.

(2) “Cái gì là ‘Đầy đủ sự cẩn trọng’?”

“Nghĩa ở đây là, này Vyagghapajja, bất kỳ tài sản nào của người tại gia, được làm ra bằng nỗ lực của mình, bằng sức mạnh đôi tay, bằng mồ hôi nước mắt của mình, bằng những việc làm chân chính — thì người ấy cần phải nên gìn giữ và bảo vệ một cách cẩn trọng, làm thế nào tài sản không bị vua mang đi, không bị trộm cướp đi, không bị hỏa hoạn, không bị nước cuốn đi, hay không bị các người kế thừa âm mưu cướp đoạt. — Điều này được gọi là “có đầy đủ sự cẩn trọng”.

— “Làm thế nào các tài sản này của ta không bị vua mang đi, không bị trộm cướp mang đi, không bị lửa đốt, không bị nước cuốn trôi, không bị các người con thừa tự ‘bất nghĩa’ cướp đoạt”. Này Vyagghapajja, điều này được gọi là “có đầy đủ sự cẩn trọng”.

(3) “Cái gì là ‘Có bạn bè tốt’?”

“Nghĩa ở đây là, này Vyagghapajja, dù người tại gia đó đang ở trong làng mạc hay nơi phố chợ, người ấy luôn gặp gỡ, trao đổi hay thảo luận những chủ gia khác hay những người con của họ, dù là trẻ tuổi và có đức dục hay người lớn tuổi và có đức dục, đầy đủ lòng tin (tín, saddha) [4], đầy đủ giới hạnh (giới, sila), đầy đủ lòng rộng lượng (bố thí, caga), đầy đủ trí tuệ (bát-nhã, pañña). Với những người đầy đủ lòng tin, người tại gia đó học hỏi với đầy đủ; Với những người đầy đủ giới hạnh, người tại gia đó học hỏi với đầy đủ giới hạnh; Với những người đầy đủ lòng rộng lượng, người tại gia đó học hỏi với đầy đủ lòng rộng lượng; Với những người đầy đủ trí tuệ, người tại gia đó học hỏi với đầy đủ trí tuệ. — Điều này được gọi là “có bạn bè tốt”.

#### (4) “Cái gì là ‘Có cuộc sống cân bằng’?”

“Nghĩa ở đây là, này Vyagghapajja, người tại gia cần biết rõ (tổng) thu nhập và chi xài của mình ra sao để giữ cho cuộc sống cân bằng, không chi xài phung phí, cũng không quá hà tiện; luôn luôn biết chi xài ít hơn thu nhập, nhưng không nên chi xài nhiều hơn thu nhập.

“Giống như người thợ bạc [5] hay người thợ phò của ông, biết rõ rằng với thêm chùng ấy, cần cân nặng xuống, với chùng kia cần cân nhắc lên; cũng như vậy, người tại gia cần biết rõ (tổng) thu nhập và chi xài của mình ra sao để giữ cho cuộc sống cân bằng, không chi xài phung phí, cũng không quá hà tiện; luôn luôn biết chi xài ít hơn thu nhập, nhưng không nên chi xài nhiều hơn thu nhập.

“Này Vyagghapajja, nếu một người tại gia có thu nhập hạn chế nhưng sống tiêu xài phung phí, thì người đời hay gọi

người đó là: “*Người rung rớt hết táo trên cây trong khi chỉ thèm ăn một trái*” [6].

“Này Vyagghapajja, nếu một người tại gia có thu nhập giàu có nhưng sống hà tiện, khắc khổ, thì người đời hay gọi người đó là: “Người sẽ chết như một kẻ chết đói”.

## **(II) Bốn Cách Làm Tiêu Tán Tài Sản**

“Này Vyagghapajja, đối với tài sản làm ra được, có bốn (4) cửa gây ra thất thoát, tiêu tán. Đó là:

- (1) Dâm dật, trai gái;
- (2) Rượu chè, say xỉn;
- (3) Cờ bạc, cá độ;
- (4) Có bạn xấu, giao du với kẻ ác.

“Cũng giống như một ao trữ nước có bốn cửa nước đổ vào, có bốn cửa nước chảy ra. Nếu một người đóng các cửa nước chảy vào và mở các cửa nước chảy ra, và cũng không có nước mưa rơi xuống, thì nước trong ao sẽ vơi cạn đi, chứ không tăng lên. Cũng cách như vậy, tài sản sẽ tiêu tán đi vì bốn (4) cửa gây thất thoát — Đó là Dâm dật, trai gái; Rượu chè, say xỉn; Cờ bạc, cá độ; và Có bạn xấu, giao du với kẻ ác.

## **(III) Bốn Cách Gìn Giữ và Bảo Vệ Tài Sản**

“Này Vyagghapajja, đối với tài sản làm ra được, có bốn (4) cửa để giữ gìn, gia tăng. Đó là:

- (1) Không dâm dật, trai gái;
- (2) Không rượu chè, say xỉn;
- (3) Không cờ bạc, cá độ;

(4) Không có bạn xấu hay giao du với kẻ ác.

“Cũng giống như một ao trữ nước có bốn cửa nước đổ vào, có bốn cửa nước chảy ra. Nếu một người mở các cửa nước chảy vào và đóng các cửa nước chảy ra, và cũng có đầy đủ nước mưa rơi xuống, thì nước trong ao sẽ tăng lên, chứ không voi cạn đi. Cũng cách như vậy, tài sản sẽ tăng lên nhờ bốn (4) cửa giữ gìn, gia tăng tài sản — Đó là Không dâm dật, trai gái; Không rượu chè, say xỉn; Không cờ bạc, cá độ; và Không có bạn xấu hay giao du với kẻ ác.”

“Đây là bốn (4) điều, này Vyagghapajja, sẽ giúp mang lại sự giàu có và hạnh phúc cho những người tại gia trong đời này”.

#### **(IV) Những Điều Mang Lại Phúc Lợi Cho Đời Sống Tâm Linh**

“Có bốn (4) điều, này Vyagghapajja, sẽ giúp mang lại sự giàu có và hạnh phúc cho những người tại gia trong đời sau. Bốn đó là gì?”.

“Có đầy đủ lòng tin (tín, saddha-sampada),

“Có đầy đủ giới hạnh (giới, sila-sampada),

“Có đầy đủ lòng rộng lượng (bố thí, caga-sampada),

“Có đầy đủ trí tuệ (bát-nhã, pañña-sampada).

(1) “Cái gì là “Có đầy đủ lòng tin”?”

“Nghĩa ở đây là, này Vyagghapajja, người tại gia có đủ lòng thành tín, người ấy tin vào sự Giác Ngộ của Như Lai (Tathagata), tức là Đức Phật:

*"Thật vậy, Đức Thế Tôn là bậc A-la-hán, bậc Toàn Giác, bậc Có Đủ Trí Tuệ và Đức Hạnh, bậc Thoát Ly Khéo Léo, bậc Hiểu Rõ Thế Gian, bậc Thuần Phục Con Người, Thầy của trời và người, Phật và Thế Tôn".*

— Điều này được gọi là “Có đầy đủ lòng tin”.

(2) “Cái gì là “Có đầy đủ giới hạnh”?”

“Nghĩa ở đây là, này Vyagghapajja, người tại gia luôn kiêng cữ, không sát sanh, không trộm cắp, không tà dâm, không nói dối, và không uống rượu hay dùng chất độc hại.

— Điều này được gọi là “Có đầy đủ giới hạnh”.

(3) “Cái gì là “Có đầy đủ lòng rộng lượng”?”

“Nghĩa ở đây là, này Vyagghapajja, người tại gia sống với tâm không tham tục, đóng góp cho từ thiện, giang tay giúp đỡ, vui thích việc hào hiệp, có mặt khi người gặp khó cần giúp, vui thích việc [7] bố thí, cúng dường. — Điều này được gọi là “Có đầy đủ lòng rộng lượng”.

(4) “Cái gì là “Có đầy đủ trí tuệ”?”

“Nghĩa ở đây là, này Vyagghapajja, người tại gia sống có trí tuệ: Người sống có trí hiểu rõ lẽ sinh diệt (như sự sinh diệt của năm tập hợp uẩn tạo nên con người); có trí tuệ thánh thiện nhìn thấu bên trong mọi sự vật giúp đưa đến chấm dứt khổ đau. Điều này được gọi là “Có đầy đủ trí tuệ”.

“Đây là bốn (4) điều, này Vyagghapajja, sẽ giúp mang lại sự giàu có và hạnh phúc cho những người tại gia trong đời sau”.

Tháo vát và chú tâm trong công việc (1)  
Quản lý tài sản một cách khôn ngoan (2)  
Sống thu chi một cách cân bằng (3)  
Cẩn trọng gìn giữ của cải đã làm ra (4)

Có đầy đủ lòng tin (5) và đức hạnh (6)  
Rộng lượng, không tham lam, ích kỷ (7)  
Luôn bước theo con đường trong sáng (8)  
Đẫn đến phúc lành cho kiếp sống tương lai

Thật vậy, người tại gia đầy đủ lòng tin  
Vào Đức Phật, là “bậc Giác Ngộ”  
Vớ tám (8) điều dạy trên đây  
Sẽ dẫn chúng ta đến hạnh phúc hôm nay và sau này.

(“*Tăng Chi Bộ Kinh*” (Aguttara Nikaya 31)<sup>1</sup>)

---

<sup>1</sup> Hòa thượng Narada Thera dịch từ tiếng Pali  
Bản dịch tiếng Việt: Lê Kim Kha

## ■ Chú giải của Hòa thượng Narada Thera:

Trong kinh này, Đức Phật đã chỉ dạy cho những người tại gia giàu có những cách để gìn giữ và gia tăng của cải và cách để tránh làm thất thoát tài sản.

Tuy nhiên, của cải vật chất không thể làm nên một con người hoàn thiện cũng như một xã hội hòa đồng. Sự sở hữu của cải vật chất thường làm bội tăng lòng ham muốn của con người và rồi khiến cho người ta mãi mãi đeo đuổi để có được thêm của cải và quyền lực. Nhưng rồi cuối cùng những dục vọng không ngừng đó đến lúc gần đất xa trời rồi cũng chỉ để lại niềm bất toại nguyện và đau khổ hệt hăng mà thôi. (Điều này tất cả chúng ta đều thấy trước rõ ràng!). Dục vọng và sự theo đuổi nó tạo ra muôn vàn những tranh giành, xung đột và bất đồng hàng ngày trong xã hội. (Nếu không phải thì cái gì tạo ra những sự thật đó của xã hội?). Ví dụ, còn chiến tranh xảy ra là do dồn nén sự căm ghét của một bên là giai cấp không được đặc quyền được cho là bị bóc lột, đứng lên chống lại bên khác là bất công và bóc lột cũng vì do lòng tham và dục vọng.

Vì vậy, Đức Phật đã gán những lời khuyên tạo ra phúc lợi về vật chất với những lời dạy về bốn điều cần thiết mang lại phúc lợi về tâm linh. Đó là: Lòng Tin vào giáo lý của Đức Phật (tín), Đức Hạnh (giới), Lòng Rộng Lượng (bố thí) và Trí Tuệ (bát-nhã). Bốn điều này là những điều kiện cần có trong mỗi con người thành đạt chân chính. Đó là những người không phải chỉ theo đuổi mục đích vật chất cá nhân ích kỷ, mà luôn nghĩ đến lẽ công bằng và những bổn phận đóng góp cho xã hội.

Chỉ cần một ví dụ gợi ý: một tấm lòng tốt rộng lượng có được từ trí tuệ sẽ góp phần làm giảm những căng thẳng và xung đột trong xã hội. (Những việc làm từ thiện, đóng góp cho xã hội sẽ là những phong trào làm giảm bớt sự căng thẳng do sự chênh lệch giàu nghèo trong xã hội). Cho nên, người nào vừa nỗ lực làm ăn



chân chính, vừa sống theo những lời dạy của Phật, thì người đó sẽ là một công dân mẫu mực nhất và có giá trị nhất cho xã hội và gia đình.

## ■ Chú Thích:

[1] Những người/ xứ Koliya (HV: Câu-lợi) là những người thù hằn với những người/ xứ Sakya (Thích Ca). Hoàng hậu Maha Maya (HV: Ma-Da), là mẹ của Đức Phật, là thuộc xứ/ họ Koliya và vua Suddhodana (HV: Tịnh-Phạn), là cha Đức Phật, thì thuộc xứ Sakya.

[2] Nghĩa gốc của từ “Dighajanu” này là “chân dài”, vì biệt danh của ông này là “Chân cạp dài”.

[3] “Vyagghapajja” có nghĩa là “con đường của Cạp”, ông ta cũng được gọi bằng biệt danh này, vì tổ tiên, dòng họ của ông được sinh ra trên những con đường rừng là dấu tích của dấu chân cạp tàn phá và đi qua. “Vyagghapajja” là họ của gia đình ông “Dighajanu” (nghĩa “chân dài của cạp” hay “chân cạp”).

[4] “Saddha” (lòng tin) là lòng tin xác tín, là lòng tin dựa vào sự hiểu biết đúng đắn, chứ không phải là lòng tin mù quáng, theo kiểu đức tin.

[5] Nguyên bản tiếng Pali là từ “Tuladharo”, có nghĩa là người mang cân, người cầm cân. Hòa thượng dịch thành “người thợ bạc” (như với cân tiêu ly) để dễ hình dung.

[6] Nguyên gốc từ Pali để gọi loại người này là “Udambarakhadaka”. Theo Luận giảng, đó là người muốn (một vài) ăn trái sung, nhưng rung cây làm tụt cả trái rụng hết, kết quả là phần nhiều trái rơi đã bị lãng phí. Ý chỉ người có nhu cầu tiêu xài chính đáng thì ít, nhưng phung phí, xả láng, ngay cả khi làm chẳng ra bao nhiêu tiền của.

[7] “Vui thích” ở đây chỉ sự “hoan hỷ”, thích thú và tự nguyện làm những việc phước thiện hơn là làm những việc có lợi về vật chất hay về quyền lợi cá nhân của mình. Vì sao?, vì những hành động công đức luôn mang lại niềm an lạc lâu bền, là thiện nghiệp

và thiện nghiệp là phương tiện để mang lại an ninh và hạnh phúc cho đời này và đời sau. Không còn con đường nào khác. Cho nên người tại gia có hiểu biết, trí tuệ luôn ưu tiên thành tựu những việc làm đức hạnh và tâm linh này.